waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

BESLUIT WIJZIGING WERKINGSGEBIEDEN WATERSCHAPSVERORDENING WATERSCHAP LIMBURG

Wijziging werkingsgebied ‘kanovaart overig’

Zaaknummer: 2026-Z5482

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Inhoudsopgave

1. Aanleiding 3
2. Overwegingen 4
3. Conclusie 6
4. Besluit 6
5. Ondertekening 6
6. Inhoudelijke wijziging 7
7. Toetsing 11
8. Procedure 14
9. Afschrift 14
10. Rechtsmiddelen 14
11. Bijlage 14

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

BESLUIT TOT AANPASSEN VAN DE WERKINGSGEBIEDEN

1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Naar aanleiding daarvan is ook de Waterschapsverordening Waterschap Limburg (hierna waterschapverordening) in werking getreden. De waterschapsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die het waterschap stelt binnen haar beheergebied. De waterschapsverordening gaat over het watersysteem (= oppervlaktewater en grondwater), waterkeringen en waterstaatswerken. Om aan te geven waar welke regels gelden, bevat de waterschapsverordening werkingsgebieden. Welke dit zijn, is aangegeven in bijlage 1 (overzicht informatieobjecten) van de waterschapsverordening. Voorheen waren deze werkingsgebieden als leggerzoneringen opgenomen in de Legger van Waterschap Limburg.

Een van de huidige werkingsgebieden is het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’. Dit betreft alle locaties waar gekanood mag worden binnen het beheergebied van Waterschap Limburg met uitzondering van de Roer. De Roer kent namelijk een eigen werkingsgebied. Buiten deze twee aangegeven kanovaartgebieden geldt een absoluut verbod voor kanovaart, kayakken of suppen (= werkingsgebied ‘traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren’).

Op de website van Waterschap Limburg werden de kanovaartmogelijkheden aangegeven met een tekst. De daarbij behorende statische kaarten (= kaarten kanovaart) werkten daarbij als ondersteuning. Deze kaarten maakten onderdeel uit van de Keur Waterschap Limburg (2019). Begin september 2026 is de nieuwe website van Waterschap Limburg geïntroduceerd. In de nieuwe website zijn deze kaarten niet meer opgenomen. Deze kaarten zijn nog wel bekend bij veel watersportorganisaties en watersporters.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 werden er werkingsgebieden geïntroduceerd behorende bij de waterschapsverordening. Deze werkingsgebieden zijn vooral gebaseerd op de leggerzoneringen die waren opgenomen in de Legger Waterschap Limburg. Bij de omzetting van de leggerzoneringen naar werkingsgebieden zijn de oorspronkelijke leggerzoneringen één op één overgenomen. De kaart kanovaart was niet opgenomen in de legger maar hoorde bij de Keur Waterschap Limburg (2019). De bij de keur horende kaarten zijn op dezelfde manier omgezet en vastgelegd in verschillende werkingsgebieden. Dit heeft onder andere geresulteerd in het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’. Hierbij heeft geen actualisatieslag plaatsgevonden en zijn enkele bestaande omissies in de oorspronkelijke kanovaartkaart (kaart 3) ook overgenomen. Dit is niet wenselijk. Ruimtelijke ontwikkelingen in het watersysteem hebben plaatsgevonden maar hebben niet geleid tot een andere maar wel noodzakelijke begrenzing van het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’. Ook de omzetting van leggerzoneringen en keurkaarten naar werkingsgebieden in zijn algemeenheid had moeten leiden tot aanpassing van de begrenzing van bepaalde werkingsgebieden omdat er, op basis van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), geen werkingsgebieden mogen liggen buiten het ambtsgebied.

Op 29 juli 2026 is in het Waterschapsblad onder kenmerk 19955 het beleid ‘Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik’ gepubliceerd. Kanovaren is een vorm van medegebruik en is niet als nevenfunctie opgenomen in de Beleidsregels Legger (2019). Het is geregeld in het eerdergenoemde beleidsdocument ‘Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid

Recreatief Medegebruik'. Het toestaan van medegebruik is alleen mogelijk als hierdoor het functioneren van het watersysteem, het beschermen van natuur en de hoogwaterveiligheid niet worden belemmerd. Het werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' wordt daarom alleen toegekend aan delen van het watersysteem waar dit mogelijk is naast de hoofdfunctie van de watergang. Deze hoofdfunctie is leidend. In dit beleidsdocument is expliciet aangegeven dat de Swalm (deels) niet meer geschikt is voor kanovaart en verwijderd zal worden uit de werkingsgebieden kanovaren. Op basis van de uitgangspunten van deze beleidsnota en de passage over de Swalm moet het werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' worden aangepast.

Door kanovaart kunnen bepaalde waterstaatswerken zoals een duiker, drempel, stuw, vuilvang of vispassage beschadigd raken. Voor het functioneren van het watersysteem is het belangrijk dat deze waterstaatsweken in een goede staat blijven. Dit bepaalt mede of kanovaart als nevenfunctie kan worden toegekend aan een watergang.

Kanovaren is niet zonder risico. Het aspect persoonlijke veiligheid is echter geen specifiek waterbelang dat door het waterschap beschermd wordt op basis van het publiekrecht. Het waterschap neemt dit aspect wel mee in het kader van privaatrechtelijke aansprakelijkheid van het waterschap. Daarnaast is in het beleidsdocument 'Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik' aangegeven dat er bij kanovaren op de opengestelde delen van het watersysteem sprake is van een actieve risico-aanvaarding door de kanovaarder.

Het voorgaande heeft aanleiding gegeven om het huidige werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' en 'traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren' aan te passen. De wijzigingen in toestemming voor kanovaren hebben consequenties voor deze werkingsgebieden behorende bij de Waterschapsverordening Waterschap Limburg.

2. Overwegingen

Bij het wijzigen van de werkingsgebieden is rekening gehouden met de volgende overwegingen:

- De waterschapsverordening bevat regels met het oog op bescherming van het watersysteem. Onderdeel van de waterschapsverordening is een kaart (bijlage 1) met werkingsgebieden. Deze werkingsgebieden geven aan waar de betreffende regels van de waterschapsverordening gelden.
- De werkingsgebieden leveren in combinatie met de regels van de waterschapsverordening een bijdrage aan de publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem. Het dagelijks bestuur is op grond van artikel 1.13 van de waterschapsverordening bevoegd de werkingsgebieden in bijlage 1 van de waterschapsverordening te wijzigen.
- Aanpassingen van de werkingsgebieden 'gebied kanovaart overig' en 'traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren' volgen uit:
    - actualiseringsslag op grond van het op 29 juli 2026 gepubliceerde vastgestelde beleid 'Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik' waarin is aangegeven dat de Swalm deels uit het werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' wordt verwijderd omdat medegebruik van de watergang in de vorm van kanovaren ter plaatse niet meer mogelijk is. De Swalm ter plaatse is een natuurbeek. Het onderhoud van deze beek ligt bij Staatsbosbeheer. Omdat er sprake is van een natuurbeek blijven bomen in het water liggen waardoor het niet meer mogelijk is op de Swalm ter plaatse te kanoën. De

natuurfunctie heeft hierbij voorrang. Dit heeft geleid tot een gedeeltelijk verwijderen uit het werkingsgebied;
- actualiseringsslag op grond van ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder het opnieuw inrichten van in- en uitstapplaatsen, die nog niet zijn verwerkt in de huidige werkingsgebieden. Dit heeft betrekking op de aanpassing van de Groote Molenbeek en de Tungelroyse Beek;
- actualiseringsslag op grond van de inrichting van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat aangeeft dat het hebben werkingsgebieden buiten de ambtsgrenzen niet mogelijk is. Op basis van de statische kaart zijn werkingsgebieden aangegeven in België. Het waterschap is hier geen bevoegd gezag en kan daarom ter plaatste geen regels stellen. Deze delen van het huidige werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' worden verwijderd uit de werkingsgebieden. Beken die op de grens liggen en waarbij de watergang qua bevoegdheden van het waterschap te versnipperd zijn geraakt, worden verwijderd uit het werkingsgebied. Dit is het geval bij de Uffelse Beek;
- Op de oude website van het waterschap was het verbod op kanovaren in het Niersdal benedenstrooms vanaf de N271 al eerder gecommuniceerd. Dit was nodig om het bestaande kunstwerk van de automatische vuilvang te beschermen tegen beschadiging. Persoonlijke veiligheid van de kanovaarders speelde hierbij ook een rol. Dit is ook zo overgenomen op de nieuwe website (https://www.waterschaplimburg.nl/beleven/recreeren/kanoen-in-limburg/).

  Op korte termijn wordt het bestaande kunstwerk vervangen. Op basis van de ecologische doelstelling voor de Niers, de afspraken die waterschap heeft voor de natuurgebieden die in eigendom van Staatsbosbeheer in het Niersdal zijn, en de gevaren die de aanwezigheid van de automatische vuilvang ter hoogte van de monding Milse Beeck met zich meebrengt, kan deze vorm van recreatief medegebruik op de Niers in het Niersdal niet worden toegestaan. De Niers heeft op het Waterbeheerprogramma Waterschap Limburg (2024 – 2027) de status natuurbeek en stroomt langs het Natura 2000-gebied Zeldersche Driessen. Het waterschap heeft als taak om bij de inrichting en het beheer van de Niers rekening te houden met alle aan het beekdal en natte landnatuur gebonden soorten. Gelet op de afname van biodiversiteit en specifiek de afname van soorten in het watersysteem, wordt het waterschap hierbij ondersteund door provincie Limburg. Het vertrekpunt voor het waterschap is het behalen van de waterdoelen. Bij natuurbeken die in/langs Natura 2000-gebieden liggen, moet ook rekening gehouden worden met de eisen die het halen van de natuurdoelen stelt. Schade en overlast moet worden voorkomen. Varen op dit gedeelte van de Niers betekent een risico op verstoring van de rijke macrofauna van de Niers door potentiële aantasting van de structuur van het substraat en de vegetatie. In de zomermaanden kan de waterstand van de Niers behoorlijk laag zijn wat het varen en het bereiken van de waterkant zo goed als onmogelijk maakt. Schade aan de structuur van de oeverzone en waterbodem (en daarmee aan het waterleven) door een kano is dan ook te verwachten. De zeldzame en beschermde soorten die in het Niersdal hun voortplantingsgebied hebben, zoals libel beekrombout, zeeprik, rivierprik en beekprik, zullen een aanzienlijk negatief effect van de kanovaart ondervinden. Het gaat hier om habitatrichtlijnsoorten die een strenge bescherming kennen onder de Omgevingswet (natuuraspecten). Daarnaast streeft het waterschap in een natuurlijk beekdal naar meer beschaduwing van het wateroppervlak en meer hout op de bodem van de Niers. Bij een natuurlijke beek is namelijk ongeveer 30% van de waterbodem bedekt met takken en omgevallen bomen. Bevers zullen hieraan ook een bijdrage leveren.

Het zal daardoor op den duur onmogelijk zijn om te kanovaren op dit gedeelte van de Niers. Het Niersdal heeft ook een belangrijk functie voor broed- en overwinteringsvogels (wintergasten).
  - actualiseringsslag waarbij is beoordeeld of de nevenfunctie kanovaart nog past bij het deel van het traject dat is opengesteld voor kanovaart in verband met de bescherming van assets van het waterschap. Dit heeft betrekking op de Niers ter bescherming van de vuilvang en op de Tungelroyse Beek ter bescherming van de duikers onder de Roermondseweg en de A2.
- Voor een juiste publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem is het van belang dat het watersysteem op een correcte manier op de werkingsgebieden van de waterschapsverordening is aangegeven.
- De wijziging in het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’ en het werkingsgebied ‘traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren’ treden in werking met de definitieve vaststelling van dit besluit.

3. Conclusie

Op grond van de overwegingen en de toetsing bestaan er geen bezwaren tegen het wijzigen van de werkingsgebieden behorende bij de Waterschapsverordening Waterschap Limburg.

4. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Omgevingswet, de Omgevingsverordening Limburg, de Omgevingsbesluiten, de Omgevingsregeling, de waterschapsverordening, de Waterschapswet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de hierboven vermelde overwegingen, besluit het dagelijks bestuur als volgt:

a. de werkingsgebieden in de waterschapsverordening conform de bijgevoegde tekening (bijlage 1) te wijzigen:
   - gebied kanovaart overig;
   - traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren.
b. de wijzigingen in de werkingsgebieden treden direct in de waterschapsverordening in werking.

5. Ondertekening

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,
namens deze,

W.G
16-11-2026

C. Ernes
Teammanager vergunningen

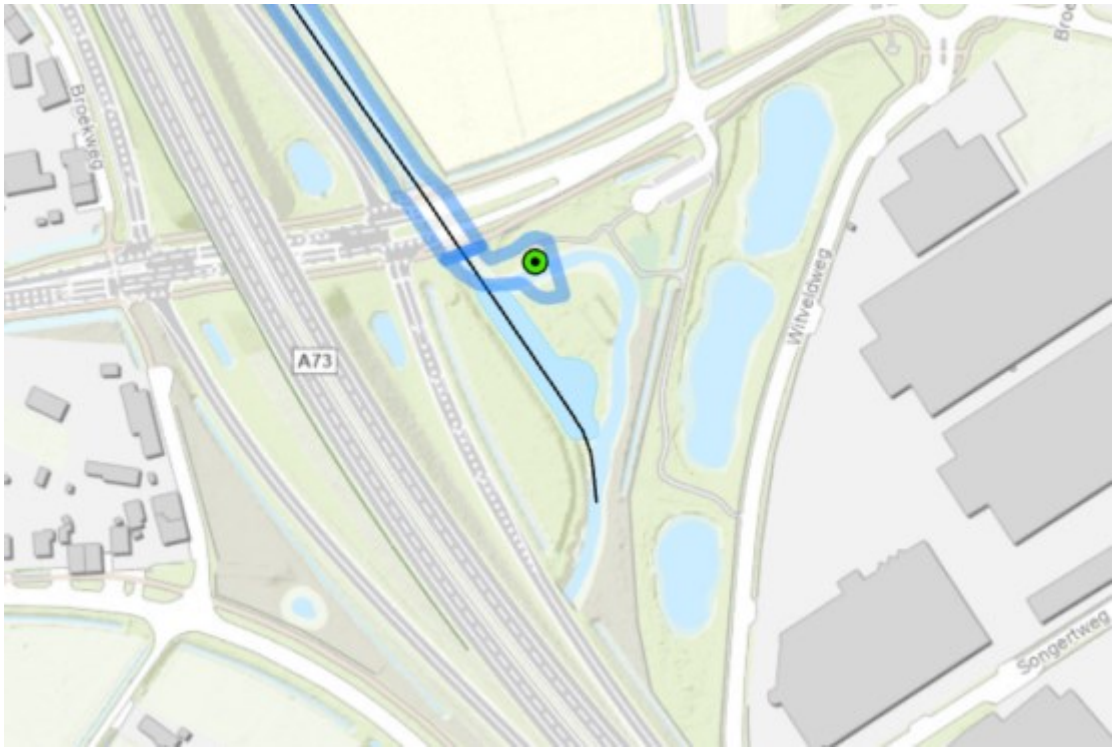
6. Inhoudelijke wijziging

De in hoofdstuk 1 en 2 genoemde redenen hebben geleid tot een aanpassing van het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’. Door deze aanpassing wijzigt het werkingsgebied ‘traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren’ mee.

Onderstaand zijn de printscreens met de ligging van de kanovaart opgenomen ter verduidelijking. De zwarte lijn is de oude Keurlijn die als actueel werkingsgebied is opgenomen in de werkingsgebeden (foutieve situatie). De blauwe lijn, het nieuwe, correcte werkingsgebied.

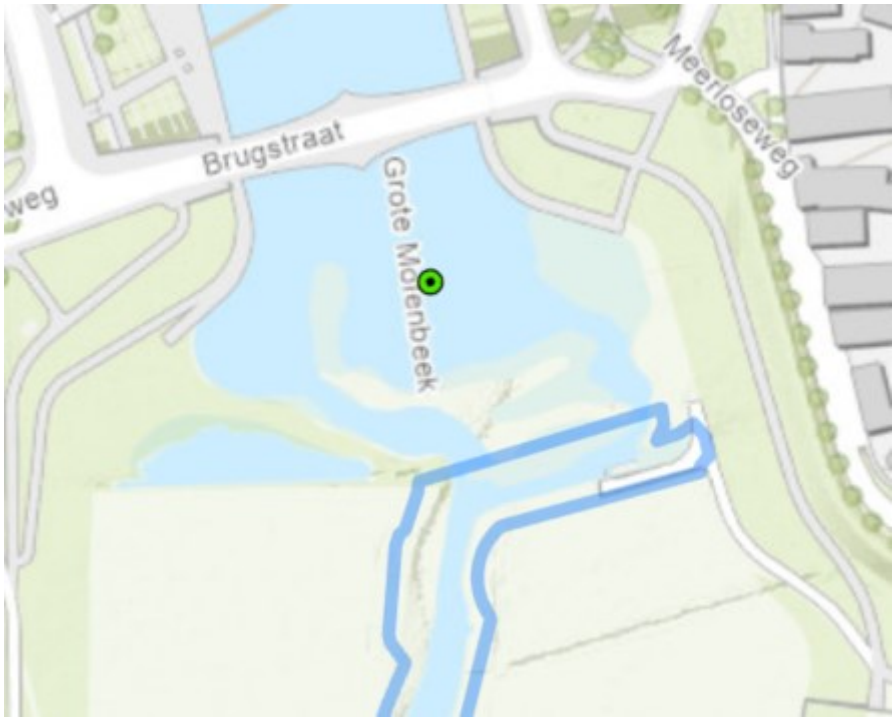
a. De Niers, benedenstrooms van de N271 (richting de Maas) is kanovaart niet meer toegestaan.

b. De instapplaats voor kanovaart op de Groote Molenbeek ligt ca. 100 meter verder stroomafwaarts te Horst.

c. De uitstapplaats op de Groote Molenbeek lag eerst bij de vuilvang. Nu ligt deze verderop in Wanssum. Zie volgende plaatje.

d. Uitstapplaats op Groote Molenbeek in Wanssum, rechts naar de Meerloseweg

e. De instapplaats op de Swalm ligt net benedenstrooms van de ‘De Lanck’ bij het zwembad te Swalmen

f. De eerste uitstapplaats op de Tungelroyse Beek ligt net bovenstrooms van de Roermondseweg nabij de A2. Het tweede instappunt ligt net na het Kanaal Wessem-Nederweert (de eerste is waar de Raam in de Tungelroyse Beek stroomt).

g. Het tweede uitstappunt op de Tungeloyse Beek ligt net bovenstrooms van de N279 in Heythuysen.

h. Instapplaats Uffelse Beek. Deze lag bij de Bekerstraat in België. Nu ligt deze bij een zandpad zonder naam in Nederland nabij de buurtschap Uffelse.

De volgende werkingsgebieden worden gewijzigd als gevolg van de actualisering:
- werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’;
- werkingsgebied ‘traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren’.

Voor een juiste bescherming van het watersysteem is het wenselijk de werkingsgebieden aan te passen.

De wijziging van de werkingsgebieden is weergegeven in de bij dit besluit behorende tekening (bijlage 1).

7. Toetsing

Omdat het aanpassen van de werkingsgebieden niet is gekoppeld aan een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit of een projectbesluit, is in dit besluit de invloed op de waterbelangen ten gevolge van de aanpassing van de werkingsgebieden zelfstandig getoetst. Op grond van haar wettelijke taak moet het waterschap deze belangen beschermen.

7.1 Beleid

De aanpassing van de werkingsgebieden is getoetst aan de Beleidsregels Legger (2019) en aan het beleidsdocument ‘Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik’.

Delen van watergangen behorende bij het bestaande werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’ zijn verwijderd op basis van het beleidsdocument.

De toegevoegde delen van watergangen aan het bestaande werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’ zijn in overeenstemming met de Beleidsregels Legger (2019) gewijzigd.

7.2 Regelgeving

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt overheden bij haar werkzaamheden op basis van de Omgevingswet. De verplichting om te voldoen aan het DSO volgt met name uit hoofdstuk 20 van de Omgevingswet (zie afdeling 20.5).

Met het aanpassen van de werkingsgebieden overeenkomstig de eisen van het DSO voldoet het waterschap aan deze regelgeving.

7.3 Waterbelangen

Het waterschap heeft als waterbeheerder de taak om de waterbelangen te beschermen.

<u>Toetsing wateren</u>
Het besluit wijziging werkingsgebieden behorende bij de waterschapsverordening is getoetst aan de onderstaande aspecten.

afname doorstroomcapaciteit of bergingscapaciteit van het oppervlaktewater
Het aanpassen van de werkingsgebieden heeft geen negatief effect op de doorstroomcapaciteit of bergingscapaciteit. De aanpassingen ten gevolge van nieuwe in- en uitstapplaatsen zijn in het verleden aangelegd door het waterschap zelf waarbij rekening is gehouden met deze aspecten.

negatief effect op de waterkwaliteit van het oppervlaktewater
Met de aanpassing van de werkingsgebieden verandert er niets met betrekking tot de waterkwaliteit van de oppervlaktewateren. Met betrekking tot de toegevoegde delen aan het werkingsgebied geldt dat, op grond van de specifieke zorgplicht (artikel 2.24, aanhef, onder b.) geen afval achtergelaten mag worden. Op de verwijderde delen gold deze specifieke zorgplicht ook.

negatief effect op ecologie
Het verwijderen van een deel van de Swalm uit het werkingsgebied levert een positieve bijdrage aan de instandhouding van de natuur ter plaatse. Er wordt niet meer gevaren tegen de in het water liggende bomen en het substraat van de oeverzone en waterbodem waardoor de natuur beter zijn gang kan gaan. Deze omgang met natuur in natuurbeken volgt uit de uitgangspunten van het huidige Waterbeheerprogramma Waterschap Limburg (2024 - 2027).

mogelijkheid van doelmatig onderhoud oppervlaktewater
De delen van watergangen die zijn aangepast aan het werkingsgebied ‘gebied kanovaart overig’ maken ook onderdeel uit van het werkingsgebied ‘primair water’ waarbij het waterschap al de onderhoudsplichtige is (tenzij dit anders is geregeld in een vergunning of een overeenkomst). Het waterschap maakt geen extra kosten met betrekking tot onderhoud door het wijzigen van het

werkingsgebied. De aanpassingen ten gevolge van nieuwe in- en uitstapplaatsen zijn in het verleden aangelegd door het waterschap zelf waarbij rekening is gehouden met de onderhoudsmogelijkheden. Het gedeelte van de Swalm dat uit het werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' is verwijderd, werd al onderhouden door Staatsbosbeheer. Hierdoor verandert dit ook niet.

belangen derden
Het waterschap is er zich van bewust dat door de aanpassing van het werkingsgebied 'gebied kanovaart overig' de kanomogelijkheden beperkt worden omdat sommige locaties vervallen. Op basis van het beleidsdocument 'Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik' geldt er een inspanningsverplichting om recreatief medegebruik mogelijk te maken of te behouden waar dat kan. Dit mag echter niet ten koste gaan van het functioneren van het watersysteem, het beschermen van natuur en de hoogwaterveiligheid. Dit is het geval bij de Swalm, de Tungelroyse Beek en de Niers. Daarom zijn deze kanolocaties aangepast.
Daarnaast spelen de kosten van mogelijke alternatieven voor recreatief medegebruik een rol. Dit zijn maatschappelijke kosten. Vanwege de aanwezigheid van de Roermondse weg, de A2 en het Kanaal Wessem-Nederweert is het ter plaatse niet mogelijk om maatregelen te treffen (situatie Tungelroyse Beek). Dit zou onevenredige maatschappelijke kosten met zich meebrengen die niet in verhouding zijn met de belangen van derden.
Bij de Niers geldt dat voor het realiseren van alternatieven (bijvoorbeeld in de vorm van een bypass), de medewerking van derden nodig is. Vanwege de bescherming en ontwikkeling van de aanwezige natuurbelangen is deze derde hiertoe niet bereid. Deze medewerking kan ook niet afgedwongen worden om er, vanwege het recreatief medegebruik, alleen een inspanningsverplichting geldt voor het waterschap. Een alternatief ontwerp voor de aanwezige vuilvang van de Niers zou onevenredige maatschappelijke kosten met zich meebrengen.
Het waterschap moet zich houden aan regelgeving met betrekking tot het DSO en de Omgevingswet (zie situatie bij de Uffelse Beek).

toekomstige ontwikkelingen
Bij toekomstige ontwikkelingen in het watersysteem wordt rekening gehouden met de inspanningsverplichting met betrekking tot kanovaart op basis van het beleidsdocument 'Recreëren bij Limburgse beken en dijken - Beleid Recreatief Medegebruik'. Op dit moment is er nog geen concreet zicht op invulling van deze inspanningsverplichting. Uitgangspunt blijft hierbij dat dit niet ten koste mag gaan van het functioneren van het watersysteem, het beschermen van natuur en de hoogwaterveiligheid.

7.4 Conclusie toetsing

Het belang van de aanpassing van de werkingsgebieden is afgewogen tegen de waterstaatkundige belangen die door de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Waterschap Limburg worden beschermd. Het wijzigen van de werkingsgebieden mag niet strijdig zijn met deze belangen.

Op grond van de toetsing en weging van de belangen bestaan er geen bezwaren tegen het wijzigen van de werkingsgebieden.

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

8. Procedure

Op basis van de Participatie- en inspraakverordening van Waterschap Limburg is het besluit tot aanpassen van de werkingsgebieden overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb voorbereid. Het ontwerpbesluit heeft met de bijbehorende stukken, overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb, van 15 september tot en met 27 oktober 2026 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen.

Gedurende de inzageperiode zijn er geen zienswijzen op het ontwerpbesluit wijziging werkingsgebieden naar voren gebracht. Inhoudelijk is het definitieve besluit niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

9. Afschrift

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:
- Rijkswaterstaat
- Staatsbosbeheer
- Gemeente Leudal
- Gemeente Venray
- Gemeente Roermond
- Gemeente Weert
- Gemeente Nederweert
- Gemeente Gennep
- Gemeente Horst aan de Maas

10. Rechtsmiddelen

Tegen het definitieve besluit wijziging werkingsgebieden kan geen beroep worden ingesteld, omdat sprake is van een wijziging van de waterschapsverordening (besluit van algemene strekking).

De wijziging van de werkingsgebieden in de waterschapsverordening treedt op 7 december 2026 in werking.

11. Bijlage

Bijlage behorende bij besluit wijziging werkingsgebieden waterschapsverordening met kenmerk 2026-Z5482:

Tekening 2026-Z5482-W (WLDOC-1663486819-425305)